

ALFÖLDI FRISS ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egy hóra 1.50, vidékre 2 P.
Negyedévre 4.50 pengő.

Politikai és társadalmi napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Kö-suth-utca 19 szám
Telefonszám 93

Szentes, 1932 április 9

Szombat

V. évfolyam 79 szám

Benes már nem bizik

Az amerikai és európai, de különösen az angol újságok terjedelmesen foglalkoznak a csehek által megszállott területeken lakó rutének borzalmas helyzetével. Ruha és cipő hiányában huszezer gyermek nem járt iskolába s körülbelül ötvenezer gyermek, élelem hiánya miatt éhhalálnak néz elébe. A prágai sajtó mindezt szépitgetni próbálja, de az egész összetakolt államban csehül állhatnak, ha Benes lapja a „Cesko Slovo“ olyan vezércikket közöl, mint amely a husvétii számában „Föl a fejfel“ címen jelent meg. Keserű csalódással vágdossa a csehek fejéhez súlyos vádjait, melyek közül kiemelkedik, hogy nemzete nem bizik Csehszlovákia fennmaradásában. Egyébként a vezércikk egy része így hangzik:

„Elveszítjük hitünket. Elveszítjük egyénenként, elveszítjük mint nemzet és mint állam. Ha majd valaki a háboru fiziologiai és szociális hatását az egyes nemzetekre kutatni fogja, nagy talánnyal fog szemben állani, ha Csehszlovákia háboru utáni történetét fogja tanulmányozni. Látni fog egy minden célját elérő népet, látni fog egy történelemben páratlan újjászülést, okiratokat fog találni arról, hogy tudott az általános felfordulás idején lelkesedni, esküdni és fogadalmat tenni az egyenlőség és testvériség mellett, de azt is fogja látni, hogy már tizenhárom év elteltével, ami egy nemzet életében nem idő, a kétségbeesés ocsmányságába fulladt. A reményekkel és hittel elindult nemzetből nemcsak lemondó, hanem teljesen fásult nép lett minden lendület, öröm és a jövőben való bizakodás nélkül. Ha mi magunkat a magyarokkal, osztrákokkal és németekkel összehasonlítjuk, akiknél a komor öngyöttrődés (?) indokolt, mert a háboruban valólegyőzést folytán öntudatukat és országaikat veszítették, attól kell tartanunk, hogy a lelki állapotok összehasonlítása a

mi hátrányunkra fog végződni. Mert ezek az államok elnyomva, súlyos gazdasági viszonyok között, a régi helyzetük visszaállításának reménye nélkül is több élni akarást és kitartást tanúsítanak. Van bennük csodálatos energia és leküzdhetetlen szívósság, melyet nekünk irigyelni kell.

Harapjunk csak az önbeismerés savanyualmájába, és valljuk be, hogy összes szomszédainkban több az államalkotó erő, mint ők biznak saját magukban, a nemzeti gondolatban s semmiféle sorscsapás hitüket meg nem ingatja. Ha megcsonkítva, gyengességükben ájultan és

kimerülés határán is, országukért: a magyar vagy német állameszméért, ha kell újra harcra indulnának, Hindenburg, vagy II. Vilmos ismét elmondhatná: Nem ismerek pártot, csak németet.

Az államiság ilyen fenséges érzete nálunk eddig nagyrészt hiányzott. Ezért a balsors és a gyász idején nincs is erős támaszpontunk. Benünk hiányzik az államban való bizalmunk és épen ezért magunkban, de saját erőnkben és jövőnkben sem bizunk.

Igy Benes lapja! Ezzel az államtakolmánnyal igazán nem lehet a dunai államok gazdasági szövetségét megal-

kotni. A cseh külügyminiszter lapja a leghatározottabban bizonyítja, hogy ez az utódállam, ugymint a jugoszláv és román, teljesen megérett a felszámolásra s elérkezett az idő a duna államok határainak újabb szabályozására, amely egyedül alkalmas a gazdasági válság megoldására is. Egyelőre azonban legalább odáig eljutottunk, hogy Benes, a hirdeti politikai ágens, a magyarok élniakarását, szívósságát és nemzeti hagyományaihoz való erős ragaszkodását elismeri s saját fajtájának példaképül ajánlja.

Aradnál kitört a Maros és ezerötszáz házat elöntött

A Maros Makónál is túllépte a maximumot

Riasztó hírek érkeznek a románok által megszállás alatt tartott Arad megyéből, ahol a Maros vízállása hatalmas rombolást végzett. Ma reggel Arad szörnyű perceket élt át, a Maros kilépett medréből és elárasztott 1500 házat és 12 ezer családot tett hajléktalanná.

A román vizszolgálatnak szörnyű csődje ez az esemény, akik minden egyezmény és megállapodásnak felborításával ma sem tettek eleget azon kötelességeiknek, hogy töltéseiket felerősítsék s a vízügyi hírszolgálatot megbízhatóvá tegyék. Ennek eredménye Arad egy részének pusztulása, ennek eredménye az, hogy mára virradóra 12 ezer magyar család vált hajléktalanná s néz a legszörnyűbb inséggel szembe.

A romániai magyar képviselők elhatározták, hogy az árvízkárosultak javára lemondanak illetményüknek egy részéről és nyomban hozzáfogtak az árvízkárosultak megsegítésének szervezéséhez. Az árvíz sújtott területen nagy a pánik, a szarvasmarha állományok nagy része elpusztult, az amugy is inséges tél következtében megfogyatkozott gazdasági erők forrása most már végképpen kimerült, ezzel a váratlanul bekövetkezett katasztrófával.

Magyar területen is magas a Marosnak a vízállása. Makónál átlépte a 1877-ben megállapított maximumot, mely 5.52 méter volt. Ugyanis a déli órákban betutott jelentések

szerint 5.52 méter a Maros vízállása. Hírek érkeznek azonban, hogy Soborsintól felfelé a Maros kulminációja megindult, ami valószínűleg az aradi árvíznek következtében történik, lejjebb azonban a víz még áradásban van. Az Ármentesítő Társulattól vett értesülésünk szerint a Maroson erős és jó töltések vannak és nagyszerű építmények állanak az árvíz védekezésére lehetőségül, ughogy ezen a részen nem kell veszélytől tartanunk.

A tiszta lefelé még mindig árad, azonban Vásárosnaménynál folyamatosan apad. A Tisza vízállása egyébként Tokajnál 7.63 méter, Tiszafürednél 6.18 méter, Szolnoknál 6.46 méter, Csongrádnál 7.28 méter Mindszentnél 7.89 méter és Szeged-

nél 7.82 méter.

A Körösök mindenütt apadnak Békésnél a kettős Körös 7.50 méter, Gyomán 7.98. A Hármaskörös Szarvasnál 8.30 méter, Kunszentmártonnál 7.92 méter. A Körösnek egyéb mellékfolyói is apadó tendenciát mutatnak.

A Körös-Tisza-Marosi Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulat állandó premeanciát tart. A mérnökök egy része a vonalakon vezető az árvízvédelmet, másik része pedig a központban teljesít éjjelnappali szolgálatot. Remélhető, hogy a jövő hétre már megszűnik az árvízveszedelem veszélye s nem lesz szükség azokra a rendkívüli intézkedésekre, amelyek jelenleg a Társulat tisztikarát igénybeveszik.

A négy hatalom egyetért abban, hogy a dunai államokon sürgősen segíteni kell

Londonban a négyhatalmi konferencia tegnapi üléséről a következő kommuniké adták ki. Esmecse folyt a dunai államok mai gazdasági és pénzügyi viszonyaiban rejlő problémákról és a megoldásra legalkalmasabb lépések természetéről. A konferencia elnapolása előtt egy bizottság utasítást kapott arra, hogy terjesszen jelentést a konferencia legközelebbi ülése elé ez ügyben. A legközelebbi ülés csütörtökön délután lesz. A négy hatalom szakértő bizottság kiküldé-

sében is megállapodott, amely a Népszövetség pénzügyi bizottsága által Közép- és Dél-Európa államainak pénzügyi viszonyairól készített jelentésében felvett problémát fogja megvizsgálni. Mind a négy táborból származó félhivatalos kommentárban kiemelkedik a tanácskozás barátságos és biztató légköre. Teljes egyetértés uralkodott abban a tekintetben, hogy minél sürgősebben kell segíteni a dunai államokon, akár vámtarifás egyezmények, akár széleskörű megállapodások útján.

Hamarosan megszületik a magyar-cseh kereskedelmi szerződés

A cseh szenátus külügyi bizottságában Benes külügyminiszter a magyar kereskedelmi szerződéskéréséről így nyilatkozott: Megállapítom, hogy a közvetlen tárgyalások befejezés előtt állanak és a mai

helyzet alapján kijelenthetem, hogy a szerződés valóban meg is születik. E szerződés az összes eddigi szerződések között a legrészletesebb intézkedéseket tartalmazza.

A cégjegyzékbe való bejegyzések közzétételéért fizetendő díjak

Az igazságügy miniszternek most kiadott rendelete szerint a cégjegyzékbe való bejegyzések közzétételéért a következő díjak fizetendők: I. egyéni és közkereseti, betéti társaságoknál első bejegyzésért 1.60 pengő, további bejegyzések után 80 fillér, illetve kettőnél több tag esetén 1-60 pengő. II. Részvénytársaságoknál 10.000 pengő alaptőkéig P. 60, azonfelül 1000 pengőnként csökkenőleg 4-1 pengő, ugyonban, hogy a díj együttes összege legfeljebb P. 1.500. Egyébb változások közzététele után P. 3.20. III. Szövetkezeteknél száz tagig 80 fill. száz tagon felül 1.60 pengő. VI. Korlátolt felelősségű társaságoknál a tőzstőke nagysága szerint a rész-

vénytársaságokra megállapított díjak felerősze fizetendő, ugyonban, hogy a díj együttes összege legfeljebb pengő 750. Ha a korlátolt felelősségű társaság részvénytársaságból alakul át és a tőzstőke az alaptőkével egyenlő, a díj P. 5, ha pedig a tőzstőke az alaptőkét meghaladja, P. 10000 különbözetenig minden 1000 pengő után P. 250, a P. 10000 különbözeten felül a részvénytársaságokra megállapított díj fele, de legfeljebb P. 750 fizetendő.

A díjakat a kir. törvényszék által erre a célra díjtalanul kiszolgáltattott postatakarékpénztári befizetési lappal kell befizetni, a befizetési lap a kérvényhez csatolandó

Értesítem a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában **meleg és hideg ételek és külön italok** állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. — Abonenseket előjegyzek. — Szíves pártfogást kér

Pánczél Ferencné
a Casinó vendéglőse

A Stillhalte-egyezmények és a kereskedők

A szegedi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt kereskedők tájékoztatása céljából közli, hogy a Stillhalte-egyezmények következtében a jelenlegi devizarendszerrel szemben változás csak azokkal az országokkal szemben következik be, amelyekkel clearing-egyezményünk nincs. Clearing-egyezményünk tudvalevőleg Ausztriával, Svájcjal és Franciaországgal van, míg Német és Olaszországgal a legközelebbi napokban fog életbelépni. Azokkal az országokkal szemben, amelyekkel ilyen clearing-egyezmény nem áll fenn, az a helyzet, hogy a magyar adós csak abban az esetben teljesíthet fizetést, ha az illető külföldi hitelező legalább a régi tartozás összegének megfelelő új hitelt engedélyez. Abban a tekintetben, hogy

az új hitel megnyitását miként kell igazolni, a Magyar Nemzeti Banknál még nem alakult ki a gyakorlat. A váltóval fedezett tartozások ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a többiek, még abban az esetben is, ha a váltók pénzügyi kezébe kerültek és azokat a pénzügyi mutató mutatja be.

Egyelőre az angol Stillhalte-egyezmény lépett életbe és ennek az egyezménynek az intézkedései azokra a tartozásokra vonatkoznak, amelyek 1932 február elseje előtt keletkeztek. Az ezután keletkezett tartozásokra nézve a helyzet változatlan. Az angol Stillhalte-egyezmény hivatalos angol szövege korlátolt számban a kamara rendelkezésére áll és ezeket a kamara kívánatra az érdekelteknek megküldi.

Egy elpusztult község, amelynek minden kárát mi fizetjük meg

Böldi falu és tiszai rév

Szakirodalmunk egyre behatódoban foglalkozik azokkal a hatásokkal, amelyek a közigazgatási szervezet és települési rendszer a népeletviszonyainak és kulturájának kialakulására gyakorolnak. Így érthető, hogy legújabbban egész sor szakmunka és rengeteg cikk törpalcát tanyaeépülésünk felett tarthatatlan volta és káros következményei miatt. Azok számára, akik a kérdés iránt érdeklődnek, ide jegyzek néhány címet. Kaán Károly: A magyar Alföld. — Czettler: A tanyakérdés, magyar feltámadás. — Szeberényi: A parasztok helyzete Magyarországon. — Cserháti: Az

Alföld mezőgazdasági viszonyainak reformja. — Weisz István: A mai magyar társadalom. — Gesztelyi: A magyar tanyakérdés, másik műve: A magyar tanya. — Csergő Károly: Az Alföld problémái, stb.

E művek állásfoglalása után nem lehet vita tárgya, hogy ott, ahol szoros szomszédviszony és tömörülés alapja, nemcsak a rendfenntartás, hanem az egészség ápolása, a hitélet gondozása, a javak kicserélése és a művelődés fokozása is jóval könnyebb, mint a mai mostani viszonyaink között. A tanyavilágban azonban mindezeknek

a nyoma nincs meg, mivel anyagi lehetetlenség minden tanyának az utálózatba való bekapcsolása, a hitélet, egészségügy és művelődés előmozdítása pedig a legnagyobb jóindulat és energiavesztés árán is csak tökéletlenül történhetik.

Megdöbbentően szomorú látvány tanyai népünknek hősi küzdelme mostoha viszonyai között a természeti és közéleti tényezőkkel szemben. Lehetetlen meghatódás nélkül nem gondolni rájuk amikor azt tapasztaljuk, hogy mindezek ellenére mégis kulturát teremtenek ök, akik maguk is kulturátlank és megtartják nemzeti műveltségünk színvonalát mai nivóján. Hova vezetne hatalmas életföztönük és tehetség, ha közigazgatásunk részéről e társadalmi berendezés káros következményei ellensúlyozatlanának. Mekkora lépéssel juthatna előre népünk egy emberöltő alatt, ha régi falvaiban ismét birtokába vehetné elvesztett községi életének közéleti jogait s ahelyett, hogy egy város társadalmában a felszeg alkalmazkodás, vagy örök ellenkezés keserűségével az Oppidum előrejutását gáncsolgassa, önmaga intézheti sorsát. Ezt bizonyosan sokkal jobban elvégezné, mint most, amikor, ösztönös indulatai sugallatára, jobb belátása ellenére is veto-t mond minden olyan tervnek, amely nem tőle, hanem a város magasabb kvalifikációja elgondolásától származik.

A hanyatlás és kétségtelen visszafejlődés, sőt pusztulás szemléltetésére ime Böldi falu példája, amely ma nem is határrész, hanem mindössze egy földrajzi fogalom. Nem így volt ez azonban a múltban. — Már a neolitikus korszakban telep hely ama szörványos leltek tanúsága szerint, amelyeket a tiszavidéki kultúra jellegzetes tárgyai gyanánt a rév közelében tárt fel a vármegyei muzeum. Az átkelő hely fontossága és a terület jelentősége mellett bizonykodik a tulajurcai Szedor rokkant telep kelta temetkezése, majd e népelem után, a jazygszarmata megtelepedés a Kucori mellett. A hunok és avarok még inkább birtokba veszik a nevezetes helyet és egész sírmezőt töltenek meg a kongó ut végében levő homokbánya mellett. A magyar múlt kuforrásai pedig sűrűn emlegetik a helyet, mint az országnak olyan pontját, amely igen fontos ügy közigazgatási, mint stratégiai, valamint közigazdasági szempontból.

Első Anonymus, aki Gestáiban két alkalommal is említést tesz a Böldi révről. Először, amikor elmondja, hogy Ond fia Ete az összegyűjtött szlávokkal Alpár és Beuldni rév között földvárat épített s azt Surungrád nak nevezi. Másodszor, amikor arról regél, hogy Öcsöd és Veleb Mén Marót ellen indultak, a Tiszát a Böldi révnél usztatták át s a Kórógy vize mellett ütöttek táborot. A Garam melléki Bencés apátságának szülő I. Géza által 1075-ben kiadott alapító levél s az ezt II. által 1217-ben kiadott megerősítő oklevél említi Benildi néven, azonban még nem mint falut, hanem átkelőhelyet.

A Szent Gellért legenda mondja, hogy Vatha katonái által a Kelen hegyről letaszított esanádi püspök holttestének haza szállítása alkalmával a Böldi réven át jutott a menet Csanád várába. Az 1464-ben

kelt diploma Bewld néven tesz említést róla, mint Zanih Janus községgel határos faluról. (Csánki I-679.) Knauz szerint a XI. sz. banhalászfalu, amelynek különösebb értéket és jelentőséget a rév nyújtott. A településre vonatkozólag részletesebb adataink nincsenek, de az a körülmény, hogy Anonymusnál, a Szent Gellért legendába és a Bencés apátságának szülő alapító levélben is előfordul, mutatja a révnek a helyi vonatkozásokon túl terjedő értékességét.

Itt vezetett u. i. a tiszántuli részekre, főként annak alvidékére a legrövidebb hadi és kereskedelmi út. A török a jelentéktelen kis csongrádi várat csupán a rév védelme érdekében tartja megszállva, hogy így Buda és Temesvár között az összeköttetés zavartalanságát biztosítsa. Az 1645. évi szentesi csata győzelmét a török fölött a rév birtoka szerezte meg. II. Rákóczi Ferenc szabadságharc alatt a kurucok a szerencsétlen végű csongrádi ütközetet is ennek a helynek birtokáért vívták a császáriakkal. Az 1849. évi szabadságharc szőregi csatájában résztvett honvéd csapatok is a Böldi révnek védelmére voltak összpontosítva eredetileg.

Az egykori községnek nincs semmi nyoma, így valódi határa sem ismeretes. Az elmondottakból önként folyó tanulságok megismerését most még korainak tartjuk. E fölötté érdekes talúsors csupán háttérül szolgáljon a későbbiek alátámasztásánál. Mindazonáltal nem mulasztathatjuk el felvetni a kérdést, hol tartana tiszai kereskedelmi forgalmunk, ha Böldi falu ma is létezne, ha a maga jólfelfogott érdekei védelmére egy község előjárósága intézné kikötőnk fejlesztésének s az odavezető utnak ügyét. A világon semmi kára és hátránya nem származna ebből Szenteknek, csupán annyi, hogy határa nem lenne olyan nagy, de ezzel szemben annál nagyobb a forgalma és a kulturája.

Schupiter Elemér.

Tudományos MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap, április hó
10-én 4. negyed 7 és fél 9
órákor a legkacagatóbb vigjáték egy címzetes férjéről:

Sztrájkol a gólya

Főszerepben:

Siegfried Arno és Hans Junkermann
Sicc és a pulyka
Slim az arabnók között
Magyar Híradó

Jön: Hortobágy, Szerelmi keringő, X 27: Títokzatos asszony

Zendus babahintópor, úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek kiváló szárító, bőrpuhító. Kapható minden szentesi patikában.

Orpington kakasok, jércék fiatal, félérek, kaphatók Bocskay-utca 9.

Az e melyek Gyula áth J tes Fis Purgly ter, W Zsitvay vettek

Első ügyi many megseg hogy a (letta) történi daságr melési megseg Abbe dasági formár nyebn hogy a adó fiz daságo oly oss mely a ben es A mez gitésér mult é tékesit termel állatter helyzet érthető az akk en a sz kenő a g már sz ágak n

A ké renciál nyók f daságr — me azért a gélyezé A fe és más megter teremte között ni, amé váltság Ez volh amelye ágara azt, ho ság má sültne, ség m many meglep ezért a pitve é tos bec hogy n elő. A kapaso módját many, tenciák részesi úgy, ho legét v

Ötvenmillióval akarja a kormány a magyar mezőgazdaság helyzetét megjavítani

Egy évig teljesen szünetel a földadó — A közmunkaváltság rendezése

Az egységspárt ülést tartott, amelyen a kormány részéről Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, Karafiáth Jenő kultuszminiszter, Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter, Purgly Emil földművelésügyi miniszter, Walko Lajos külügyminiszter és Zsitvay Tibor igazságügyminiszter vettek részt.

A földadó szüneteltetése 1932 júliusától 1933 júliusáig

Elsőnek Purgly Emil földművelésügyi miniszter ismertette a kormány tervezetét a mezőgazdaság megsegítéséről. Rámutatott arra, hogy a kormány a gabonajegy (bolletta) intézményének július 30-ával történő megszűnésével a mezőgazdaságnak általános és minden termelési ágra egyformán kiterjedő megsegítését határozta el.

Abból a célból, hogy a mezőgazdasági termelés minden ága egyformán részesüljön a nyújtandó előnyben, a kormány elhatározta, hogy a jövő termelési évben a földadó fizetésére kötelezett mezőgazdaságot a földadó szüneteltetésével oly összegű segélyben részesíti, amely az 1932-33. költségvetési évben esedékes földadónak megfelel. A mezőgazdaság általános megsegítésére azért van szükség, mert a múlt év óta a tavaly még jobb értékesítési viszonyok mellett dolgozó termelési ágazatok, különösen az állattenyésztés, szintén rosszabb helyzetbe került. Amíg tehát tavaly érhető volt a boletta bevezetése, az akkori viszonyoknak megfelelően a szemes terményekkel foglalkozó gazdákon akart segíteni, ma már szükség van a földi termelési ágak megsegítésére is.

A mezőgazdaság általános megsegítése

A kormány reméli, hogy a preferenciális vámszerződésekből előnyök fognak származni a mezőgazdaságra, de ezek az előnyök ma még nem számíthatók ki — azért a tervezetbe csak a belső segélyezést lehetett beilleszteni.

A fedezetet a fogyasztóközönység és más foglalkozási ágak nagyobb megterhelése nélkül kívánták előteremteni s ezért a segélyezés azok között a keretek között fog mozogni, amelyet a liszt forgalmi adóváltás a boletta számára biztosított. Ez volna az első lineáris segítség, amelyet a mezőgazdaság minden ágára terveznek, de ez nem jelenti azt, hogy e mellett a mezőgazdaság más megsegítésben ne részesülne, ha arra lehetőség és szükség mutatkozik. A tervezet a kormány úgy állította össze, hogy meglepetések ne történhessenek, ezért a terv egyszerűen van felépítve és az összegek is olyan ovatos becsléssel vannak egybeállítva, hogy nehézségek nem adódhatnak elő. A földadó szüneteltetésével kapcsolatosan a megoldás olyan módját igyekezett megtalálni a kormány, amely mellett a kisebb existenciák erősebb megsegítésben részesülnek, mint a nagyobbak, úgy, hogy a szociális elgondolás jellegét viseli magán a tervezet.

További adókedvezmény a kársújtott gazdáknak

Ha valahol elemi csapások követ-

keznének be és azoknak ellensúlyozására adókedvezményt kapna a gazda, akkor ezt majd az 1933-34. évi adóknál írják jóvá a számára, úgy, hogy a most következő évben teljes mértékben élvezheti a földadó-szüneteltetés előnyeit.

A közmunkaváltság rendezése a kisemberek érdekében.

A tervezettel kapcsolatban a közmunkaváltság lehető megoldására is törekedett a kormány, a pártnak és a kormánynak a régi programja szerint. Ha a pénzügyi helyzet miatt ezt a kérdést nem is sikerült egészen úgy elintézni, mint ahogy szeretnénk volna, a tervezetbe beállított kedvezmények még is tetemeselőnyöket nyújtanak a kisemberek

számára. Az egyszoba-konyhás házak birtokosai eddig négy napszám szolgáltatására voltak kötelezve, a tervezet szerint ezentul csak egy napot kell szolgáltatniuk. A kétszobás házak tulajdonosai négy nap helyett kétnapi napszámot fognak szolgáltatni, az igavonó állat-tulajdonosok, a két lovat tartó és igavonásra használt tehének tulajdonosai csak egy igás napszámra lesznek kötelezve. Tehát 4.2 millió pengő összeget kell majd a vármegyéknek megtéríteni a közmunkaváltság elengedése miatt. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az említett földadószünetelés következtében 33.2 millió hiány fog mutatkozni eddig összesen 37.4 millió fedezetre lesz szükség a tervezet végrehajtásánál

Két havi fogházra ítélte a törvényszék tyuklopásért

Varga István lopással vádolva, továbbá Varga Istvánné és Szepsi Józsefné orgazdaság vétsége miatt álltak a mai napon a Szentésre kiszállt Apczy Ernő dr. törvényszéki bírótól. A vádbeli cselekményt a vádlottak úgy követték el, hogy Varga István bemászott Tarján Sándorné kerítésén és a nyitott ólból négy darab tyukot ellopott, majd azt másnap a felesége és Szepsi Józsefné értékesítették.

A vádlott beismerte a lopást, de arra hivatkozott, hogy munkája nem volt és azért kénytelen volt lopni, hogy az eladott baromfiak árából fát és élelmet vegyen. Az orgazdasággal vádolt Vargáné védekezésében előadta, hogy ő nem tudta, hogy az ura lopni megy mi-

kor az ura a tyukokkal hazament, ő már akkor feküdt. Másnap azonban ő segített Szepsinének elvinni egy darabon, majd pedig Szepsiné a tyukokat 7 pengő 50 fillérért eladta és ezért az két pengőt kapott, a fennmaradó összegből pedig ők különféle dolgokat vásároltak.

A törvényszék lopás vétségében mondotta ki bűnösnek Varga Istvánt és ezért két havi fogházbüntetésre ítélte, Vargánét pedig az orgazdaság vétsége alól felmentette. A királyi ügyész Varga büntetésében megnyugodott, Vargáné felmentése miatt azonban fellebbezéssel élt.

A meg nem jelent Szepsi Józsefné elővezetését a törvényszék elrendelte és ezért az ő ügyét, máskor fogja a törvényszék tárgyalni.

Tolvaj eselédék a törvényszék előtt

Lopás vétsége miatt emelt vádat az ügyészség Apró János szegvári lakos ellen, míg Márton István szegvári lakos orgazdaság vétsége miatt állt ma Apczy Ernő dr. törvényszéki egyes bírótól.

Az elmúlt évben Antal András jegyző, mindszenti lakosnak a birtokán volt alkalmazva, mint gazdasági cseléd Apró János és innen több zsák kukoricát lopott el. A

befolyó összegből pedig Márton István is kapott pénzt, mivel ő is segédkezett a kukorica eladásában. A sértett nem kívánta cselédje megbüntetését, így a vádat az ügyész Apró János ellen ejtette és csak Márton István ellen tartotta fenn a vádat orgazdaság vétsége miatt.

A vádlott előadja, hogy neki egyik barátja egy zseborát kínált megvételre és mivel neki nem volt

öt pengője, hogy megvehesse, ezért egy zsák kukoricát ellopott, azt elvitte Apró János szolgálati helyére és onnan egy másik zsák kukoricával együtt segített bevinni Szegvárra, amit ott el is adtak kilenc pengőért. Ő felét kapta, négy pengő ötven fillért, de mivel ennyiért sem bírta megvenni az órát, ötvenfillért kölcsönkért Aprótól és megvette az órát.

A törvényszék orgazdaság vétségében bűnösnek mondotta ki Márton Istvánt, mivel az tudta, hogy az ötven fillér, amit Apró Jánostól kapott kölcsön, a lopásból származó kukorica árából van, ezért öt napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság

Olajat adó növények termesztése kisgazdaságokban.

Irta: ...

dr. vitéz Bittera Miklós

m. kir. gazd. főtanácsos, gazd. akad. r.-, egyetemi m.-tanár.

VII.

A kukorica kapálásánál a tök is kellő ápolásban részesül.

Szeptember-októberben — a napi takarmányszükséglet mértéke szerint — elkezdhetjük már a tököt szedni.

Igen kevés gond és kevés munka kell ahhoz, amikor a tököt etetés előtt felaprózzuk belőle a magot kiszedjük. A nyirkos béllal takart tömagot eleinte napon, később száraz, szellős, de fagymentes helyen kiterítve megszárogatjuk.

Magában természetesen 300-400 q termést könnyen ad. De a kukorica között is megterem holdankint 30-60 q disznótök. A termésnek kb. 2 százaléka a mag, így 60-120 kg. tökmagra még közöttek termés esetén is számíthatunk.

Ezidén január végén a napraforgómag métermázsája 15-25 pengőt ért, az I. oszt. tökmag métermázsája 32-32.50 pengőt ért volt a budapesti tőzsdén értékesíthető. Egy mázsá napraforgó vagy tökmagot pedig nem olyan nehéz megtermeszteni, csak akarni kell.

NYOMTATVÁNY

szükségletét mielőtt beszerezné, keresse fel lapunk nyomdáját, hol mindenfajta nyomtatvány a legizlésebb kivitelben és a legszolidabb árban készül.

Röplapok, üzleti számlák, memorandumok, levélpapírok, borítékok, árjegyzékek, béli és lakodalmi meghívók, gyászjelentések, üzleti könyvek, Dombornyomású névjegyek és igazgatósági levélpapírok egyedüli gyártása

Gummibélyegző gyártás.

Alföldi Friss Újság nyomdája
Szentés, Kossuth-utca 19.

Az igaz, hogy 1 q tök- vagy napraforgómagot nehéz eladni. Azért kell összeállani sok gazdának. Egy-egy, vagy közel szomszédos 2-3 faluban legalább egy vagonra való összegyűljön. Így olyan értékhez juthatunk, ami már lényeges segítséget jelent anélkül, hogy a terméztésre külön földet kellett volna szánni. Nem kell hozzá más, csak jóakarát, ezt pedig megéri. (Vége.)

Napirend

Április 9. szombat. Róm. kat. B. Konrad, Prot. Erhardt.
N. p. k. 1-5 óra 23 perc, nyugszik 18 óra 44 perc hold két óra 21 perc, nyugszik 22 óra 44 perc.

Legutóbbi hivatalos terményárak a budapesti főszécsén. Tiszavidéki buza 77 és 13 15. 80 és 14 45. Takarmányárpa I. 17 00 17 50. Zab I. 22 25-22 75. Tengeri tiszavidéki 16 15-16 25.

Leányinternátus. A hőmezővásárhelyi ref. leánycecum internátusa megnyílik szeptemberben. Az internátus a város közepén fekszik gyönyörű helyen. Felvételnél leceumi, gimnáziumi és polgári iskolai tanulók, esetleg óvónképzései növendékek. Kívánatra tájékoztatót küld az **Igazgatóság.**

Hirtelen halál. Gránic Gáborné 39 éves Rákóczi Ferenc utca 45 szám alatti lakos hirtelen meghalt. Dr. Molnár Sándor városi tisztiorvos megvizsgálta az esetet és megállapította, hogy Gránic Gáborné hirtelen halálát szívszélhűdés okozta s így megadta eltemetésére az engedélyt.

Javitják a Szenteshődmezővásárhelyi utat. Szenteshődmezővásárhelyi áthaladó uton május hó 25-éig hengerelési munkát végeztet az Államépítészeti Hivatal. Ez idő alatt kocsiforgalom a nyári uton bonyolítandó le, a Szenteshődmezővásárhely közötti autóforgalom lebonyolítása a Mindszent-szegvári uton kívánatos.

Sztrájkol a golya. Most vasárnap a vígjátékok vígjátéka hoz ellenállhatatlan vidámságot a Tudományos Mozcószínház közönségének. A nagyorru Siegfried Arnó, mint címzetes férj az agyonkacagató jelenetek tömkelegében bravuroskodik s egy táncosnő matrójelmezében mondhatatlanul komikus figurát alakít. Hans Junkermann, ez a nagyszerű német színész végig skálázik a bolondériák minden billentyűjén s végül a harsogó kacagások tomboló slágerét hozza ki. Különben ez a film már Budapestről úgy ismeretes, mint a legsikerültebb hangos bohózat s ebben a szomorú világban felülmulhatatlan értéket képvisel — mint a nevetetés iskolapéldája. A Magyar Híradóban a fényes jogászból. Slim az arab nők közt című burleszk és egy kitűnő Sicc kép a kísértő műsor képei.

Röntgen laboratórium engedélyezése Szentesen. A népjóléti és munkaügyi miniszter értesítette a várost, hogy dr. Rablóczy Imre orvosnak röntgen laboratórium és elektro mágneses — gyógyintézet létesítésére engedélyt adott.

A kukoricatolvaj tanyás egy havi fogházat kapott

Kántor Imre szentesi gazdálkodó feljelentésére ma vonta felelősségre a törvényszék Vig Imrét lopás bűntette miatt. Vig Imre Kántor tanyáján volt alkalmazva, mint tanyás és a bezárt padlásról körülbelül 30 zsák kukoricát lopott el.

A ma megtartott tárgyaláson a vádlott beismerte, hogy lopott kukoricát, azonban 3 — mint mondta — csak három zsák kukori-

cát vitt el és ezt is azért vitte, mert abban az időben nem igen volt munkája és kellett neki a pénz.

A törvényszék a vádlottat lopás vétségében bűnösnek mondta ki, ezért egy havi fogházbüntetésre ítélte, valamint politikai jogainak gyakorlásától egy évre eltiltotta.

Az ítéletben úgy a királyi ügyész, mint az elítelt megnyugodott, így az jogerőre emelkedett.

Lapáttal leszakította az Ármentesítő tiltójának ajtaját, mert félt a belvitztől

A Körös Tisza-Marosi Ármentesítő Társulat központi igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen Csenki András nagymágoosi lakos ellen, aki a Körösbe vezető feketeteríti csatorna tiltóját megrongálta.

A rendőrség előállította Csenki Andrást, aki beismerte, hogy tényleg ő követte el a tiltó megrongálását, egy lapáttal szakította le a

tiltó ajtaját, attól való félelmében, hogy tanyáját a belvizz elönti. A rendőrség a lefolytatott nyomozás és a terhelte beismerő vallomása alapján megindította az eljárást, azonban megállapította, hogy Csenki András jelentősebb kárt nem okozott s ezért az eljárást ellene beszüntette.

Közszemlére tették a megyei alapok zárszámadását.

A megyei alapok 1930 évi zárszámadását a városházán közszemlére tették s azt április 15-étől április 23-ig mindenki megtekintheti.

Kutyaharapás. Dobos Ferencné, Klauzál utca 34 szám alatti lakost megharapta özv. Csányi Sándorné, Bocskay utca 34 szám alatti lakos kutyája. A hatósági állatorvos a kutyát vizsgálat alá vette.

Hadirokkantak, vitézek és hadviseltek pályázata a hőhéri állásra. A vármegyei testnevelési és népgondozó felügyelőség előterjesztésére közölte az alispán a város polgármesterével, hogy azok a hadirokkantak, vitézek, vagy hadviseltek, akik a bakó állásra pályáznak április hó 21-éig kérvényüket a honvédelmi miniszterhez közvetlenül benyújtják.

Iparengedélyt kér. Megyeri Sándor Örvénysor 2 szám alatti lakos ácsipar folytatására engedélyt kért a várostól.

Baleset. Szili Antal 21 éves béreslegény, aki Veres Károly Nagytóke 28 szám alatti tanyáján teljesít szolgálatot, repát darált és a repavágó gép balkezét elkapta és súlyosan megsebesítette. A megsérült béreslegényt orvosi segélyben részesítették.

SPORT

A Szentesi Torna Egylet football csapata vasárnap délután 1 óra 23 perckor indul a Szegedi Testgyakorlók köre elleni bajnoki mérkőzésre.

Felkérletnek a kísértők, hogy az indulás előtt legalább egy negyed órával előbb jelenjenek meg, mert csak abban az esetben tud a vezetőség kedvezményes jegyet biztosítani. A visszaérkezés este 8 órakor lesz.

A vonatra előre lehet jelentkezni és a vasúti jegy árát 420 pengőft lefizetni Takács fűszerkereskedőnél.

Derekegyházioldali Szélnalom eladó, értekezni lehet a helyszínen. 2457

Eladó a központon és kövesut mellett egy kisház élvezettel. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Rádió-hírsor

Szombat, április 9.

9.15. A m. kir. József nádor 2. honvédelmi vezérőrnagy zenekarának — hangversenye. Karnagy Szeghő Sándor.

Közben.

9.30. Hírek.

11.10. Nemenzközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül.

12.00. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05. Hangverseny. Közreműködik Némethy Anna (ének) és Jámbor Böske (hegedű). Zongorán kísér Polgár Tibor.

Közben.

12.25. Hírek.

1.00. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

2.45. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00. A „Rádióélet“ gyermekjátékszórója. (Harsányi Gizi előadása).

4.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00. „Az utca óra“. Benedek Géza előadása.

5.25. Gramofontánczene. His Master's Voice gramofonhangversenye.

6.30. Rádióamatőrposta.

7.00. A magyar Elektrotechnikai Egyesület rádiószakosztályának előadássorozatában Tomits Iván dr. felolvasása: „Rádióhullámok terjedése és légköri viszonyok“.

7.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása.

7.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Aida“. Dalmű 4 felvonásban. Szövegét írta Ghislanzoni. Fordította Zoltán Vilmos. Zenéjét szerezte Verdi.

A II. felvonás után.

Pontos időjelzés, hírek, üggető- és löversenyeredmények.

Az előadás után.

Időjárásjelentés.

Majd. Radics Jóska és cigányzenekarának hangversenye a Vadász-kürt-szállóból

Eladó Belsőecseren 100 hold jó tanyaföld. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Eladó Belsőecseren 150 hold jó tanyaföld. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Ha elegáns és olcsó cipőt akar megrendelésre vagy készíteni

bizalommal forduljon

Molnár Sándor

divatepiszhez

Kossuth utca 15. Tury ház.

Megrendelés e

elegáns

kivitelű

cipőt

prima minőségű anyagból

Tarnóczi Antalnál

készíttessen, Kossuth-utca,

Dobrai-ház,

özv. Mátéffy Antalné utóda üzlet

Emdeni ludtojasokat bérkeltetésre adok, Kossuth u. 19.

Eladó föld Zalatán 10 hold, esetleg 4 és 6 holdas, két részben is 35 hold tanyával Derekegyháza alatt. Értekezni Br. Harucker-u. 28.

Zendus tejtöltő, elsőrendű, olcsó kiváló, próbáivég 1 pengő. Kapható dr. vitéz Váradypatikában Vásártér.

Uzlethelyiség azonnalra kiadó Vercseri utca 32 szám alatt.

Oriás Attila mandula szappan 60 fillér. Kapható dr. vitéz Váradypatikában Vásártér. Telefon 17. 875.

Eladó egy sarokház, melyben jömeneteli fűszerüzlet van. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Rákóczi-tér 18 számú ház eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Házi szappant magas árban veszi Szépe fűszeres Kossuth utca.

Egy hatlóerős nyersolaj motor biztos üzemű, egy centrifugál szivattyúval együtt felelősség mellett, sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 2439.

Modern 4 szobás urilakás, fürdő, cselédszoba s mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. Értekezni Tóth József-utca 2 szám alatt. 2504.

Zsíros archívra használjon Zentus citromosborax szappant, tisztítja, üdév teszi az archív, bármely krém hatását fokozza. Kapható dr. vitéz Váradypatikában Vásártér.

Butorozott szoba kiadó Bocskay u. 4 szám alatt. 2518.

Kéz-láb izzadás ellen használjon „Formokol“-t, ára 120!! Biztos hatás!! Kapható dr. vitéz Váradypatikában.

Egy üzlethelyiség kiadó május 1-től. Erdeklődni lehet özv. Kiss Sándornéval (Dobray-ház).

Horváth Gyula utca, 35 szám alatt levő utcai helyiség 1932. ápr. 24-től hasznosbérbe kiadó. Értekezni ugyanazon szám alatt Horváth Jenő tulajdonossal.

Eladó a város mellett 200 holdas tanyaföld, apróbb részletekben parcellázva is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó Kajánban 60- és 18 holdas jó tanyaföld. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Kétablakos ucai butorozott szoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Sáfrán Mihály u. 32 sz. 2469

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **SZEDER FERENC**

Nyomatott Az Alföldi Friss Ujság nyomdájában.